

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО РЕСТОРАНТЬОРСТВО,
ТЪРГОВИЯ И ОБСЛУЖВАНЕ – ПЛЕВЕН**

УТВЪРЖДАВАМ:

НЕВЕНА АРАБАДЖИЕВА

ДИРЕКТОР НА ПГРТО - ПЛЕВЕН

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО РЕСТОРАНТЬОРСТВО,
ТЪРГОВИЯ И ОБСЛУЖВАНЕ - ПЛЕВЕН**

Учебна 2018/2019 година

ГЛАВА ПЪРВА

I. Общи положения.

Членовете на училищната общност в Професионална гимназия по ресторантьорство, търговия и обслужване – ученици, учители, служители и родители имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и подкрепяща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл.1/1/ Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на училищната общност в ППРТО – Плевен и има за цел да формулира принципи и ценности, които да обединят общността на едно демократично училище, да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на учебното заведение.

/2/ Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на училището, както и да повишава общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците.

Чл.2/1/ В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана;
- Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите;
- Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите;
- Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
- Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

/2/ Дейността на учителите, служителите и работниците от ППРТО – Плевен се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

/3/ Всеки учител, служител и работник е длъжен да изпълнява служебните си задължения, като:

- спазва действащото в Република България законодателство;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието към просветната институция;
- се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да е прояви на дискриминация;
- следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;
- изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на гражданите и защитава интересите на училището.

ГЛАВА ВТОРА

Ценности и компетентности

Чл.3 /1/ Участниците в училищната общност приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Толерантност и разбиране;
- Доверие и състрадание;
- Уважение и грижа;
- Отговорност и лоялност;

- Вежливост и коректност;
- Честност и справедливост.

Чл.4. Учителището се стреми към постигане на:

1. Максимални резултати в учебно - възпитателната работа.
2. Обществено призвание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение.
3. Ползност за обществото – подпомагане на общественоеикономическото развитие на страната ни.
4. Колегиални отношения – изграждане на взаимно приемливи отношения между всички членове на организацията.

Чл.5. Всеки учител и служител е длъжен да познава и спазва:

1. Специфичните за образователната система нормативни документи.
2. Закона за квалифицираната информация.
3. Закона за закрила от дискриминация.
4. Етичния кодекс на работещите с деца.
5. Вътрешноучилищните документи – правилници, правила, инструкции, инструктажи и други.

ГЛАВА ТРЕТА

Взаимоотношения с ученици, колеги, родители и граждани

Чл.6. Учителят, служителят и работникът предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват задълженията си безпристрастно и без предубеждение, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица.

Чл.7. Учителят, служителят и работникът участват активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки един от тях и техните искания. Те са длъжни да имат поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл.8. Учителят, служителят и работникът зачитат правата на всички ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, като се въздържат от дискриминационни действия и показва добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл.9. Учителят, служителят и работникът са длъжни да изпълняват своите задължения законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство.

Чл.10. Учителят, служителят и работникът са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

1. Когато за нужди, регламентирани в ПДУ, се налага използването на електронни адреси за комуникация с родителите, учителите и служителите са длъжни да опазят тази информация и да я използват само при необходимост и по предназначение. (ЗЗЛД - Гл. I., Чл. 1: (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (1) Този закон урежда защитата на правата на физическите лица при обработването на личните им данни.)

2. При употреба на електронни средства за комуникация с родителите, учителите и служителите са длъжни да получат тяхното изрично съгласие за използване на електронните им адреси. (ЗЗЛД - Гл. I., Чл. 4., т. 1, 2, 3: (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2005 г.) (1) Обработването на лични данни е допустимо само в случаите, когато е налице поне едно от следните условия:

1. обработването е необходимо за изпълнение на нормативно установено задължение на администратора на лични данни;
2. физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие;

3. (изм. - ДВ, бр. 91 от 2006 г.) обработването е необходимо за изпълнение на задължения по договор, по който физическото лице, за което се отнасят данните, е страна)

4. При употреба на електронни средства за комуникация, учителите и служителите са длъжни да не използват зловредни софтуерни продукти.

Чл.11. Учителят, служителят и работникът отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

Чл.12./1/ В своите колегиални взаимоотношения учителите, служителите и работниците се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост.

/2/ Учителят, служителят и работникът нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

/3/ Недопустимо е отправянето на обиди между учители, служители и работници, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл.13. Учителят, служителят и работникът са длъжни да помагат на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност.

Чл.14. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл.15. В отношението си с колегите всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл.16. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят, служителят и работникът трябва да дават пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът - на своите подчинени.

Чл.17. Учителят, служителят и работникът се отнасят с учениците, техните родители и гражданите с нужното уважение, като не накърняват достойнството им, не създават конфликти, не нарушават правата им и не ги дискриминират.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Професионално поведение

Чл.18. Учителите, служителите и работниците подпомагат ръководството на училището, проявявайки висок професионализъм, безпристрастност и активност, както при разработването и провеждането на политиката на МОН, така и при осъществяването на неговите правомощия.

Чл.19. При изпълнение на своите задължения учителят, служителят и работникът се придържат към лоялно поведение и почтеност в действията си, като създават увереност у ръководителя, чиято дейност подпомагат, че може да им се довери и да разчита на тях.

Чл.20. Учителят, служителят и работникът изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат пристрастия да им влияят.

Чл.21. Учителят, служителят и работникът изпълняват задълженията и функциите си, вменени им с длъжностната характеристика и стриктно изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.22. Учителят, служителят и работникът изпълняват само законосъобразните нареждания на директора.

Чл.23. Учителят, служителят и работникът споделят открито и честно с директора проблемите, с които се сблъсква в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.24. Учителят, служителят и работникът следва да противодействат на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на училищната институция.

Чл.25./1/. Учителят, служителят и работникът опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели.

/2/ Всеки един от учителите, служителите и работниците може да ползва имуществото, документите и информацията на училището само за осъществяване на служебните си задължения.

ГЛАВА ПЕТА

Лично поведение на учителите, служителите и работниците

Чл.26./1/ Учителят, служителят и работникът са длъжни да следват поведение, съобразено със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронват престижа на училището и да пазят авторитета на институцията, която представляват.

/2/ Учителят, служителят и работникът изпълняват добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените им указания от висшестоящите органи.

Чл.27. Учителят, служителят и работникът се стремят да не предизвикват с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива се стремят да ги преустановят или разрешат, като запазват спокойствие, контролират емоциите и действията си и не допускат участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл.28./1/. Учителят, служителят и работникът трябва да бъдат честни и точни по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

Чл.29. Учителят, служителят и работникът не могат да извършват дейности, забранени от закона, както и да получават приходи от забранени със закон дейности.

Чл.30./1/. Учителят, служителят и работникът придобиват и управляват личната си собственост по начин, който не поражда никакво съмнение за възползване от служебното си положение.

/2/ От учителя, служителя и работника се очаква да избягват сблъсъка между служебните си задължения и личните си интереси.

Чл.31./1/. Учителят, служителят и работникът се стремят да повишават своя професионализъм и квалификация чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжностите им и се стараят да развият собствения си потенциал и да постигат увеличаване ефективността и качеството на работата си.

/2/ Всеки един от учителите, служителите, работниците следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стреми към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

ГЛАВА ШЕСТА

Конфликт на интереси

Чл.32. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора.

Чл.33. Учителят, служителят и работникът не трябва да използват своето служебно положение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл.34. Учителят, служителят и работникът, които са напуснали училището, нямат право да се възползват, да злоупотребяват или да изнасят информация, която им е станала известна поради или във връзка с длъжността, която са заемали.

ГЛАВА СЕДМА

УЧЕНИЦИ

Чл.35 Училищната общност споделя и работи за спазване на убеждението, че:

- Семейството е най-естествената среда за развитието на ученика;
- Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност;
- На всеки ученик е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на страната;

- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;
- Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
- Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
- Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал;
- Всеки ученик има право във всички случаи да се защитава по най-добър начин интересите му;
- Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.36. От учениците се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение;
- Да познават и спазват приетите правила и реда в училище;
- Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения;
- Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители;
- Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните;
- Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности;
- Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението;
- Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище;
- Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите;
- Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;
- Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство;
- Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите;
- Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи;
- Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда;
- Да определят и приемат правила за всеки клас, които да стоят на видно място във всяка класна стая.

Чл.37. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл.38. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители;
- Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни;
- Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер;
- Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни;
- Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите;

- Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай;
- Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./;
- Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител;
- Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма;
- Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

ГЛАВА ОСМА

Допълнителни разпоредби

Чл.39. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс се разглеждат от комисията по етика към ПГРТО – Плевен.

Чл.40. Комисията по етика е съставена от представител на:

1. работодателя;
2. педагогическия колектив;
3. непедагогическия колектив;

ГЛАВА ОСМА

Заклучителни разпоредби

Чл.41. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на типов и е допълнен от училищна комисия. Приет е с решение на Педагогическия съвет, протокол № 16 от 10.09. 2018 година и е утвърден със Заповед №РД -18-792/10.09.2018 год. на директора на ПГРТО – Плевен. Влиза в сила от датата на утвърждаването му.

Чл.42. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.

Чл.43. При осъществяване на действия, несъвместими с етичните норми на поведение, учителят, служителят или работникът, който ги е извършил или допуснал, следва сам да се оттегли от работното си място.

Чл.40. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки учител, служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

Изготвили:

Марияна Димитрова - учител

Теменуга Мичева – счетоводител-касиер

Цветана Маринова – зам.-директор по учебната дейност

Емилия Първанова-Аспарухова – председател на СБУ към КНСБ